

DADAFO

Dansk e-Damper Forening
Danish Vapers Association

Til Medlemmer af Sundhedsudvalget,

DADAFO (Dansk e-Damper Forening) vil gerne bede om fortræde for Sundhedsudvalgets medlemmer, i forbindelse med den forståelige forvirring omkring de sidste ugers episoder i USA, hvor >190 personer er blevet indlagt med alvorlig lunge sygdom med en død til følge.

DADAFO som en uafhængig forening og e-damp forbrugernes talerør vil gerne i sammenhæng med at i også vil høre industrien lægge vores billet ind.

Især har Sundhedsministerens udmeldinger og anmodning til Sundhedsstyrelsen omkring skadevirkninger og udbredelse af e-damp, gjort det klart at det er vigtigt at der gives perspektiv til disse hændelser.

Ved alle produkter er der en risiko for misbrug, og for at "lyssky elementer" benytter sig af disse produkter til at tjene penge. Men når man kigger på situationen, er det vigtigt at forholde sig proportionaliteten i hvordan vi reagerer.

Lungesygdommen i USA skyldes ganske givet at et kontamineret produkt er blevet solgt på det sorte marked, og med meget høj sandsynlighed et produkt som ikke hører under e-damp kategorien i Danmark, nemlig et cannabis produkt. I stort set alle tilfælde i USA har ofrene beskrevet at de har købt et produkt med THC/CBD enten andenhånds eller i såkaldte "pop-up shops". Dermed er der tale om noget som der ikke kan beskyttes mod ved hjælp af normale markedsmekanismer.

I Danmark er e-damp meget stærkt reguleret, alle lovlige produkter skal anmeldes til Sikkerhedsstyrelsen (SIK), og i denne anmeldelse skal der foreligge en beskrivelse af alle ingredienser som er brugt til at producere produktet. Samtidigt fører SIK kontrol med disse produkter, ved at indkalde disse til verificering af anmeldelsen hvert andet år. SIK arbejder med eksterne testlaboratorier for at kunne foretage denne verificering, og denne kontrol er den primære grund til at anmeldelses gebyret i Danmark er et af de højeste i Europa, med en meget stor margen.

For at perspektivere mere, er e-damp et af de mest brugte produkter brugt til rygestop i USA og Europa. Og er blevet brugt på denne måde i mere end 10 år af millioner af brugere. Og dette uden at have nogle signifikante dokumenterede bivirkninger. Målinger af kondition, sundhed og biomarkører hos e-dampere er sammenlignelig med eks-rygere. Derfor burde hændelserne i USA, med det samme have fortalt os, at der var tale om et kontamineret produkt, og så hurtigt som muligt have fundet kilden til denne, og fået trukket produktet væk fra markedet.

Selv hvis der havde været tale om et lovligt produkt, som var blevet kontamineret under produktionen, så ville der i EU være advarselsmekanisme til øjeblikkeligt at advisere alle lande, og få trukket et sådan produkt tilbage. Denne type mekanisme er ikke tilstede i USA, blandt andet fordi der ikke eksisterer en adviseringsmekanisme omkring e-damps produkter. Derfor er en sammenligning mellem EU og USA ganske uholdbart.

DADAFODansk e-Damper Forening
Danish Vapers Association

DADAFO vil anbefale at man går i dialog med de Engelske Sundhedsmyndigheder (Public Health England) som pt. er det system der har mest viden omkring e-damp. De har dette fordi man for år tilbage bad deres PHE om at lave et omfattende review af al viden omkring e-damp, og at opdatere dette årligt, både så man kunne finde evt. skadevirkninger, men også for at følge den rivende udvikling i videnskaben omkring e-damp. Denne rapport har afstedført at man i England decideret anbefaler e-damp til rygestop.

DADAFO vil også gerne anbefale at man går i dialog med de andre lande i EU omkring området. Udoover England er Frankrig ganske langt i denne sammenhæng.

DADAFO er en smule bekymret over om Sundhedsstyrelsen i denne sammenhæng er upartisk, og vil derfor gerne indskærpe at det er vigtigt at Sundhedsudvalget holder dem "i ørene", og sikre at de virkelig indhenter og gennemgår al viden, og erfaring fra EU's andre sundhedsstyrelser.

Mvh

Kim Dabelstein Petersen

Formand DADAFO - Dansk e-Damper Forening - Danish Vapers Association

Tel: +45 75 83 15 50

Mob: +45 40 33 05 50

<http://www.dadafo.dk>

DADAFODansk e-Damper Forening
Danish Vapers Association

Hvem er DADAFO:

Som forbrugernes uafhængige talerør i Danmark, vil DADAFO – Dansk e-Damper Forening, gerne gøre opmærksom på at passiv tobaksrøg og passiv damp er to vidt forskellige ting, som under ingen omstændigheder kan sammenlignes eller sidestilles som værende lige skadelige - tværtimod. E-damp er til dags dato skyld i, at over 96.000 danskere har kvittet tobaksrygningen, til fordel for et langt mindre skadeligt alternativ, iflg Danskerne Rygevaner 2016 (sp 22).

DADAFO - Dansk e-Damper Forening, er en uafhængig, non-profit forbrugerorganisation, der er styret af medlemmerne/forbrugerne. Bestyrelsen er valgt af medlemmerne, og foreningen drives for medlemmernes kontingent og deres frivillige donationer. Der er ingen økonomisk forbindelse til hverken tobaks-, medicinal- eller e-cigaret/e-damp branchen. Alt arbejde i foreningen udføres frivilligt på pro bono basis.

DADAFO taler på vegne af de danske e-dampere, samt de rygere som i fremtiden forventes at ville ønske at anvende et e-produkt som et alternativ til rygning af tobak - eller som et led i et rygestop.

DADAFO har p.t. ca. 2.650 registrerede medlemmer, der alle er over 18 år - hvilket er et krav for medlemskab af foreningen. Median-alderen for foreningens medlemmer ligger på ca. 40-42 år. Medlemmerne af DADAFO kommer fra alle egne af landet.

DADAFO står altid til rådighed for en udviklende og indbyrdes informativ dialog - og man kan altid kontakte os med eventuelle spørgsmål - www.dadafo.dk

På vegne af de næsten 300.000 danske dampere, stiller DADAFO sig gerne til rådighed med al den viden vi besidder, og er altid klar til en åben dialog omkring fremtidens muligheder for dampen som et langt mindre skadeligt alternativt nydelsesmiddel i forhold til rygning af tobakscigaretter.